

'De lidstaten voeren geen nieuwe beperkingen in ten aanzien van de rechten van onderdanen van derde landen in verband met gezinshereniging zoals die ten tijde van de inwerkingtreding vast deze richtlijn gelden'

c. Uit de toelichting op de agenda leidt de Permanente Commissie af dat op dit moment nog discussie tussen de lidstaten gaande is over de vraag of vluchtelingen onder de reikwijdte van deze richtlijn moeten worden gebracht. De Permanente Commissie zou het uit oogpunt van consistentie en helderheid verwelkomen wanneer de richtlijn op gezinshereniging ook van toepassing is op vluchtelingen en personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming. Zij wijst er op dat de Nederlandse staatssecretaris van Justitie ook voor deze allesomvattende aanpak heeft gekozen in de Vreemdelingencirculaire 2000.

Agendapunt 9. Ontwerp-kaderbesluit inzake milieucriminaliteit (6466/01 DROIPEN 20 ENV 80, 6076/01 DROIPEN 14 ENV 60)

In de toelichting op dit agendapunt geeft de regering aan dat niet moet worden uitgesloten dat de Europese Commissie ter vergadering een communautair rechtsinstrument aal presenteren op het gebied van bestrijding van milieucriminaliteit.

- a. De Permanente Commissie vraagt zich ten eerste af wat de meerwaarde van een dergelijk communautair instrument aal zijn naast het onderhavige kaderbesluit én het Verdrag van 1998 van de Raad van Europa inzake de bescherming van het milieu door het strafrecht.
- b. Het is de Permanente Commissie niet duidelijk hoe een dergelijk instrument er uit zou moeten zien. Zij gaat ervan uit dat dit 'communautair instrument geen strafrechtelijke sancties zal bevatten.
- c. Daarnaast wordt in de toelichting aangegeven dat het niet waarschijnlijk is dat alle lidstaten het Verdrag van de Raad van Europa zullen bekrachtigen. De Permanente Commissie vraagt of de regering kan aangeven waarom het onderhavige kaderbesluit, danwel een voorstel voor een communautaire regeling tot minder weerstand bij de lidstaten zal leiden.

Agendapunt 3 van de zitting van het Gemengd Comité. Ontwerp-kaderbesluit tot versterking van het strafrechtelijk kader voor de bestrijding van hulp bij (legale binnenkomst en illegaal verblijf; Ontwerp-richtlijn tot omschrijving van de hulp bij illegale binnenkomst, illegaal verkeer en illegaal verblijf (Brussel, 23 februari 2001, 6465/01, DROIPEN 19, MIGR 12, COMIC 145)3

Op een eerdere versie van deze voorstellen heeft de Permanente Commissie u op 22 november 2000 reeds een commentaar gezonden (CM00-087). De in dit commentaar genoemde bezwaren gelden voor een belangrijk deel ook voor de voorliggende ontwerpbesluiten. Wij dringen er bij u op aan om de Nederlandse regering te verzoeken zich op de komende JBZ-Raad tegen deze voorstellen uit te spreken, om de volgende redenen:

- a. In artikel 1, sub a (hulp bij illegale binnenkomst en transit) komt het element winstbejag niet voor. Nederland behoort tot de minderheid die zich tegen schrapping van dit element heeft verzet, aldus de regering. Om tegemoet te komen aan deze minderheid is nu voorzien in een 'humanitaire clausule' in artikel 1 lid 2. Deze voorziet er in dat de lidstaten de mogelijkheid wordt geboden geen sancties op te leggen met betrekking tot gedragingen gericht op illegale binnenkomst of transit, in zaken waarvan het doel van de gedraging is humanitaire hulp te bieden aan de betrokken persoon. Nederland heeft zo de mogelijkheid om degenen die uit humanitaire overwegingen illegalen de grens over helpen op eigen grondgebied geen sanctie op te leggen. Voor de Permanente Commissie blijven er grote bezwaren tegen dit compromisvoorstel bestaan. Uit de richtlijn blijkt namelijk niet dat personen die in een lidstaat niet zijn gestraft vanwege de humanitaire clausule, zich voortaan Zonder vrees voor vervolging door andere lidstaten kunnen bewegen. Hierdoor kan de richtlijn nog steeds leiden tot een criminalisering van onbaatzuchtige humanitaire hulpverlening, welke niet past binnen de humanitaire en religieuze tradities van de lidstaten.
De tekst van de richtlijn sluit de volgende situaties niet uit: Stel, een inwoner van Nederland helpt een illegaal uit humanitaire overwegingen bij het overschrijden van de Nederlandse grens. Nederland beroept zich op de humanitaire clausule, dus daar heeft hij niets te vrezen, maar een andere lidstaat beroept zich hier niet op. (a) Loopt de Nederlander dan het risico om, zodra hij zich naar die andere lidstaat begeeft, daar alsnog te worden opgepakt en bestraft? (b) En in hoeverre heelt een Nederlander dan te vrezen voor uitlevering aan die andere lidstaat wanneer hij zich in een derde lidstaat bevindt?(c) Laat de tekst van de richtlijn de mogelijkheid nu niet open dat een andere

-lidstaat de Nederlander vervolgt? In artikel 1 wordt immers niet aangegeven dat de lidstaat die sancties oplegt ook de lidstaat moet zijn op wiens grondgebied het feit is gepleegd- (Each Member State shall impose appropriate sanctions on: (a) Any person who intentionally assists or tries to assist a person who is not a national of a Member State (...) to enter, or transit across, the territory of a Member State (...) in breach of the laws of the State concerned on the entry or transit of aliens (...)). Ten slotte vraagt de Permanente Commissie zich af hoe de humanitaire clausule in het Nederlandse strafrecht zal worden uitgewerkt. Zal in de strafbepaling het bestanddeel winstbejag vervallen en in de richtlijn van het Openbaar Ministerie worden bepaald dat in dergelijke zaken geen vervolging wordt ingesteld?

b.

De ontwerprichtlijn behelst een wijziging van artikel 27 SUO. Dit feit wordt in het nieuwe voorstel in artikel 3a vermeld. Echter, de noodzaak van wijziging van het verdragsartikel wordt in het voorliggende voorstel immer nog niet aangetoond of gemotiveerd. Dit klemmt temeer nu er tegen de voorgenomen wijziging wel wezenlijke bezwaren bestaan.

c.

In het kaderbesluit, in artikel 1, vierde gedachtestreepje blijft de voorgestelde sanctie van uitwijzing van veroordeelden die niet de nationaliteit van een lidstaat hebben, gehandhaafd. Daarmee dreigt nog steeds het gevaar dat de koppeling tussen de duur van het legale verblijf van de vreemdeling en het strafbare feit wordt losgelaten. Ook wordt zo de kloof tussen EU-onderdanen en derdelanders vergroot, aangezien EU-onderdanen niet aan een dergelijke sanctie kunnen worden onderworpen. En wanneer het voorstel voor een richtlijn inzake de onderlinge erkenning van besluiten inzake de uitzetting van derdelanders (Pb. 2000 C243) van kracht wordt, kan een derdelander geen enkele EU-lidstaat meer bezoeken; een beperking die evenmin aan een EU-onderdaan kan worden opgelegd.

Hoogachtend,

prof. mr. Th. de Roos,

waarnemend voorzitter
van de Permanente Commissie